

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/151/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321204091
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8321204091.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. X, právne zast. JUDr. Janou Šepelovou - advokátkou, so sídlom Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, proti odporcovi BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, v konaní o uložení povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou ako spoludlžníčkou a právnym predchodcom žalobu Poštová banka, a.s., v súčasnosti 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890 ako veriteľom zo dňa 06.06.2014 v zmluve o úvere Dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX.

II. Súd p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za žalobu vo výške 99,50 eur a to v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa ako spotrebiteľka podala dňa 21.12.2021 voči žalovanému žalobu, ktorou žiadala uložiť povinnosť žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 06.06.2014 došlo medzi právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom a to Poštovou bankou, a.s., a spoludlžníkmi M. A. a žalobkyňou a ich synovcom W. B. k uzavretiu zmlúv o úvere Dobrá pôžička číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 9440 eur, ktorí mali plácať v 120 mesačných splátkach pri výške mesačnej splátky 152,10 eur. Úroková sadzba bola vo výške 12,90 % ročne, RPMN 13,69 %, priemerná RPMN na trhu 11,89 %, celková čiastka úveru 16 891,59 eur, dátum prvej mesačnej splátky 25.07.2014, splácaná vždy do 25 dňa v mesiaci.

V bode 4.10. tejto zmluvy bolo uvedené, že každá z týchto osôb, ktoré podpisujú Zmluvu o úvere podpisom tejto zmluvy o úvere uzatvára s veriteľom Poštovou bankou, a.s., aj dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o úvere. Uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou zmluvy o úvere Dobrá pôžička, pričom ide o formulárovú zmluvu, ktorú spotrebiteľia nemohli ovplyvniť.

Okresný súd Humenné svojim uznesením sp. zn. 11Csp/124/2021 - 36 zo dňa 04.11.2021 uviedol, že podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa a to podľa § 5a ods. 1 písm. a) účinného od 01.05.2014 je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, iba ak by táto dohoda bola uzavretá na osobitnej listine a spotrebiteľ bol poučený o

dôsledkoch ich uzavretia má možnosť ju odmietnuť. Žalobkyňa uviedla, že v tomto prípade ju Poštová banka, a.s., pri uzatváraní zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy, nič také neuviedla, nevysvetlila a nemali možnosť pri podpisovaní zmluvy o úvere a dohodu o zrážkach zo mzdy odmietnuť. Žalobkyňa poukázala na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedla, že podľa nej je táto dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná. Nemá podľa nej ani náležitosti podľa § 551 Občianskeho zákonníka, teda označenie účastníkov, identifikáciu pohľadávky, výšku zrážok zo mzdy ako aj platiteľa mzdy. V uvedenej dohode nie je uvedený platiteľ mzdy.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že žiada žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je podľa neho platným právnym úkonom a že právne predpisy umožňujú aj pri spotrebiteľských vzťahoch uzavretie takejto dohody. Dohoda má všetky náležitosti podľa zákona. Žalobca si len uplatnil svoje právo a nejde o nekalú zmluvnú podmienku. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013. Uviedol, že žalobkyňa mala možnosť nahliadnuť na internetovej stránke pôvodného veriteľa Poštová banka, a.s., do obchodných podmienok.

3. Súd zistil, že na uvedený právny vzťah sa použijú predovšetkým ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasledujúce, ustanovenia Zákona o dohodách o zrážkach zo mzdy a iné, ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. a ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Súd vo veci zistil tento skutkový a právny stav:

Právny predchodca Poštová banka, a.s., uzatvorila so žalobkyňou a jej manželom ako spoludlžníkmi a synovcom W. B. dňa 06.06.2014 Zmluvu o úvere - Dobrá pôžička č. zmluvy XXXXXXXXXXX. Výška pôžičky bola v sume 9 440 eur, celková čiastka úveru 16 891,59 eur, počet mesačných splátok 120 vo výške 152,10 eur, úroková sadzba 12,90 % ročne, RPMN 13,69 %, priemerná RPMN na trhu 11,89 %, dátum prvej splátky 25.07.2014, splatnosť splátok do 25 dňa v mesiaci. V bode 4.10. je uvedené, že každá osoba podpisujúca Zmluvu o úvere a to každá z nich osobitne, podpisom tejto zmluvy o úvere uzatvára s Poštovou bankou, a.s., dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky zo zmluvy o úvere. Veriteľ je oprávnený domôcť sa uspokojenia celej svojej pohľadávky voči každej z osôb podpisujúcej túto zmluvu o úvere v pravidelných mesačných zrážkach zo mzdy alebo iného príjmu vo výške mesačnej splátky podľa bodu 4.1. Zmluvy o úvere, najviac však vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov a to až do úplného zaplatenia pohľadávky.

5. Z uznesenia Okresného súdu Humenné sp. zn. 11Csp/124/2021 zo dňa 04.11.2021 vyplýva, že žalobkyňa bola úspešná proti žalovanému v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a súd vydal uznesením neodkladné opatrenie v tom znení, že žalovaný je povinný zdržať sa výkonu o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou tejto zmluvy o úvere do právoplatného skončenia vo veci samej. Zamestnávateľ žalobkyne V. D..P., je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy. Súd uložil žalobkyňi podať žalobu o zdržania sa použitia o zrážkach zo mzdy voči žalovanému do 30 dní.

6. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, pretože žalobkyňa preukázala svoje tvrdenia na rozdiel od žalovaného. Je nesporné, že predmetom tohto sporu je spotrebiteľské právo a spotrebiteľská zmluva, na ktoré sa použijú ustanovenia právnych noriem spotrebiteľského práva. Žalobkyňa má postavenie spotrebiteľky. Žalovaný naopak postavenie podnikateľa, ktorý poskytuje úvery. V tomto prípade prvotným veriteľom bola Poštová banka, a.s., ktorá poskytuje úvery. Nie je sporné, že pri uzatváraní tejto Zmluvy o úvere svojimi podpismi žalobkyňa, manžel a jej synovec zároveň podpísali dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom súdu neuniklo, že išlo o vopred uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy v čase, kedy ešte nebolo zrejmé, aký záväzok má byť zabezpečený touto dohodou o zrážkach zo mzdy. Je pravda, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je vylúčená ako zabezpečovanie inštitút, musia však byť splnené pri spotrebiteľských právnych vzťahoch aj ďalšie podmienky stanovené zákonom. Konkrétne v súlade so Zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a to § 5a ods. 1 písm. a) nie je prípustné zabezpečením uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, iba že táto dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledku jej uzavretia a má možnosť ju odmietnuť. V tomto prípade súd má za to, že táto podmienka splnená nebola. Žalovaný nepreukázal splnenie týchto podmienok a naopak nie je sporné, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola

súčasťou zmluvy o úvere. Podpisovali sa naraz a v podstate veriteľ podmienil poskytnutie úveru zo svojej strany podpísaním dohody o zrážkach bez toho, aby spotrebiteľia - dlžníci mali možnosť takúto dohodu o zrážkach zo mzdy odmietnuť, alebo meniť jej obsah. Zmluva, respektíve dohoda o zrážkach zo mzdy pritom bola vopred pripravená žalovaným ako podnikateľom na formulárových tlačivách a spotrebiteľia to vôbec nemohli ovplyvniť. Z tohto dôvodu ide o konanie, respektíve o právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom a preto je absolútne neplatný. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo obchádza, alebo sa priecim dobrým mravom. Súd podotýka, že týmto právnym úkonom sa žalovaný snažil minimálne obísť vyššie uvedené ustanovenia Zákona o ochrane spotrebiteľa. Taktiež je potrebné podotknúť, že tento právny úkon je neplatný, ale ako neprijateľná zmluvná podmienka dohodnutá v spotrebiteľskej zmluve podľa § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Spôsobuje to i značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, avšak v neprospech spotrebiteľa.

Takéto konanie zo strany žalovaného, pritom nie je jednorazové, ale išlo o obvyklú prax, ktorú používal pri všetkých zmluvách o úvere uzatváraných v tom čase so spotrebiteľmi. Preto sa dá takýto postup žalovaného podmieňovať podpísaním zmluvy o úvere, respektíve podmieňovať uzavretie úverovej zmluvy zároveň s podpísaním dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacím inštitútom za nekalú obchodnú prax, ktorej súd nemôže poskytnúť súdnu ochranu.

7. Súd poukazuje a v plnom rozsahu sa stotožňuje aj s konštatovaním komisie na ochranu spotrebiteľa, zriadenú pri Ministerstve spravodlivosti, ktorá práve pri veriteľovi Poštová banka, a.s., zaujala stanovisko, že spotrebiteľ je podpisom formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru nútený podrobiť sa zrážkam zo mzdy na úhradu pohľadávky, ktorá je vyčíslená veriteľom výlučne na základe jej subjektívnej predstavivosti o jej výške, vrátane príslušenstvom, bez prechádzajúcej súdnej kontroly a bez možnosti, aby spotrebiteľ zabránil vykonávaniu zrážok zo mzdy, ak sú veriteľom uplatňované z neprijateľných zmluvných podmienok, respektíve z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Zároveň existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ si ani len nevšimne, že ním uzavretá spotrebiteľská zmluva ma slúžiť aj ako dohoda o zrážkach zo mzdy, pretože táto je členená do textu zmluvných podmienok, a že v konečnom dôsledku neprijateľnosť zmluvných podmienok, z ktorých sú zrážky zo mzdy uplatňované, ani len nedokáže vyhodnotiť. Tento zabezpečovací inštitút umožňuje veriteľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si svoje nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok, respektíve z neplatných právnych úkonov.

Z uvedených dôvodov dohoda o zrážkach zo mzdy dojednaná vo forme štandardnej zmluvnej podmienky včlenenej do textu zmluvných podmienok, na základe ktorej je spotrebiteľ povinný podriať sa zrážkam zo mzdy bez predchádzajúcej súdnej kontroly, považujeme za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

8. Súd taktiež čo sa týka náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ má za to, že táto by mala obsahovať minimálne označenie zamestnávateľa v čase uzatvárania dohody o zrážkach, čo však v tejto dohode o zrážkach včlenenej do úverovej zmluvy absentuje. Rovnako hoci je to nadbytočné súd posudzoval aj samotnú zmluvu o úvere z hľadiska právnych noriem spotrebiteľského práva a podľa názoru súdu, táto zmluva o úvere nemá všetky náležitosti, ktoré vyžaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 podľa § 9 ods. 2 a to konkrétne chýbajú náležitosti podľa písm. a) až l), s), z), aa) tohto zákona. To znova umožňuje žalovanému ako veriteľom cez dohody o zrážkach zo mzdy dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky bez toho, aby súd skúmal prípadne náležitosti zmluvy o úvere podľa vyššie uvedeného Zákona o ochrane spotrebiteľa a teda umožňuje mu teda vyhnúť sa súdnej ochrane. Takéto konanie zo strany podnikateľa - žalovaného je nekalá obchodná prax v neprospech spotrebiteľa, ktorá nepoužíva právnu ochranu. Z týchto dôvodov súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

10. Keďže bola žalobkyňa ako spotrebiteľka oslobodená od platenia súdneho poplatku

a žalovaný bol v konaní neúspešný, súd ho zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku v súlade s ustanoveniami Zákona o súdnych poplatkoch.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.